

BÁO CÁO

Thẩm tra của Ban pháp chế Hội đồng nhân dân Thành phố trình kỳ họp thứ Mười ba Hội đồng nhân dân Thành phố khóa XI

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, Luật hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND; thực hiện sự chỉ đạo của Thường trực HĐND Thành phố về thẩm tra các nội dung trình kỳ họp thứ Mười ba HĐND Thành phố khoá XI nhiệm kỳ 2016-2021; trên cơ sở các báo cáo của UBND Thành phố, Viện kiểm sát nhân dân (VKSND) Thành phố, Tòa án nhân dân (TAND) Thành phố, Chi cục Thi hành án dân sự (THADS) Thành phố và qua kết quả hoạt động giám sát, khảo sát Ban Pháp chế báo cáo kết quả thẩm tra như sau:

I. Kết quả thẩm tra các báo cáo

Sáu tháng đầu năm 2020, trong bối cảnh tình hình dịch Covid-19 có tác động tiêu cực, ảnh hưởng lớn đến sự phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố, tác động nhất định đến an ninh, trật tự xã hội, nhưng với sự tập trung, nỗ lực, quyết tâm cao, sự vào cuộc đồng bộ, tích cực của UBND Thành phố, các ban, ngành, đoàn thể, địa phương, tình hình an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn được giữ vững, ổn định. Ban Pháp chế cơ bản tán thành với nội dung các báo cáo của UBND Thành phố, VKSND, TAND, Chi cục THADS Thành phố và nhận định, đánh giá thêm một số vấn đề sau:

1. Đối với các báo cáo của UBND Thành phố

1.1. Những kết quả đạt được

- Tình hình tội phạm và vi phạm pháp luật nhìn chung cơ bản được kiểm soát, kiểm chế và kéo giảm¹. Công tác điều tra phá án đạt tỷ lệ cao². Công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật về ma túy tiếp tục được thực hiện quyết liệt, thường xuyên. Công tác đảm bảo trật tự an toàn giao thông được quan tâm, tai nạn giao thông được kiểm chế, giảm tiêu chí về số vụ, số người chết và số người bị thương so với cùng kỳ³. Việc đấu tranh với tội phạm liên quan đến băng nhóm, cho vay nặng lãi, “tín dụng đen” bước đầu đã có kết quả.

¹ Xây ra 74 vụ PPHS, giảm 28 vụ (giảm 27,5%); số người chết giảm 04 (giảm 66,6%); số người bị thương giảm 01 (giảm 5,9%), trị giá tài sản thiệt hại giảm 1.3 tỷ đồng; giết người giảm 04 vụ (giảm 66,7%); trộm cắp tài sản giảm 30 vụ (giảm 47,6%).

² Đạt tỷ lệ 75,7%; án giết người làm rõ 100%, cố ý gây thương tích làm rõ 86,7%, án cướp tài sản làm rõ 100%, án cướp giật tài sản làm rõ 100%, án trộm cắp tài sản làm rõ 60,6%.

³ Xây ra 28 vụ, làm chết 11 người, bị thương 28 người; số vụ giảm 10 (28/38), số người chết giảm 02 (11/13), số người bị thương giảm 15 (28/43).

- Công tác xây dựng chính quyền, công tác tổ chức bộ máy, tổ chức cán bộ được thực hiện theo đúng quy định; các chế độ chính sách được thực hiện đầy đủ, kịp thời đảm bảo quyền lợi cho cán bộ, công chức, viên chức. Chỉ đạo thực hiện tốt việc sáp nhập đơn vị hành chính xã ChuHDRông và đơn vị hành chính phường Chi Lăng thành đơn vị hành chính phường Chi Lăng mới theo Nghị Quyết số 859/NQ-UBTVQH14 ngày 10/01/2020 của UBTVQH.

- Công tác cải cách hành chính có nhiều tiến bộ, tiếp tục đẩy mạnh đơn giản hóa thủ tục hành chính, ứng dụng công nghệ thông tin, cung cấp dịch vụ công trực tuyến trên nhiều lĩnh vực.

- Công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo được quan tâm thực hiện. Qua công tác tiếp công dân đã giải quyết và tiếp thu kịp thời những phản ánh của công dân, chỉ đạo giải quyết những vấn đề nổi cộm, bức xúc. Đối với các vụ việc phức tạp, kéo dài trên địa bàn luôn được quan tâm và chỉ đạo giải quyết. Trong 06 tháng đầu năm, Thành phố đã tiếp nhận 383 đơn⁴, qua phân loại đã thụ lý 263 đơn thuộc thẩm quyền giải quyết⁵, đã tiến hành giải quyết 232/263 đơn⁶, số đơn còn lại đang trong thời hạn giải quyết theo luật định.

- Công tác phòng, chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí tiếp tục được quan tâm. Hoạt động của các cơ quan, đơn vị được công khai, minh bạch bằng nhiều hình thức và nghiêm túc thực hiện việc kê khai tài sản, thu nhập theo quy định.

- Công tác thanh tra, kiểm tra được thực hiện trên nhiều lĩnh vực. Đã triển khai 04 cuộc thanh tra; kết luận thanh tra 03 cuộc, phát hiện vi phạm, kiến nghị thu hồi nộp ngân sách nhà nước hơn 80 triệu đồng, kiểm điểm rút kinh nghiệm đối với 15 cá nhân. Trong 6 tháng đầu năm 2020, đã khởi tố 01 vụ/01 bị can phạm tội tham ô tài sản⁷.

1.2. Những mặt hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, trong việc thực thi pháp luật vẫn còn những khó khăn, hạn chế cần được tiếp tục quan tâm chỉ đạo thực hiện tốt hơn, Ban Pháp chế xin nêu một số vấn đề như sau:

- Tình hình tội phạm và vi phạm pháp luật nổi lên một số vấn đề đáng quan tâm, đó là: Một số loại tội phạm gia tăng và có dấu hiệu phức tạp như tội phạm cố ý gây thương tích giữa các thanh thiếu niên do mâu thuẫn xã hội, tội phạm sử dụng công nghệ cao, mạng xã hội để lừa đảo, chiếm đoạt tài sản. Tội phạm và vi phạm pháp luật về ma túy tiếp tục tăng theo lũy kế hàng năm; trong đó, đáng lo ngại là độ tuổi ngày càng trẻ hóa, kéo theo nhiều hệ lụy cho xã hội; tình hình mua bán, tàng trữ, sử dụng ma túy trong các cơ sở kinh

⁴ Gồm 02 khiếu nại, 05 tố cáo, 376 kiến nghị.

⁵ Gồm 01 khiếu nại, 262 kiến nghị.

⁶ Gồm 01 khiếu nại, 231 kiến nghị.

⁷ Xảy ra tại Chi cục quản lý chất lượng nông lâm thủy sản Gia Lai.

doanh lưu trú, quán bar... có xu hướng diễn biến phức tạp⁸; công tác quản lý đối tượng nghiện ma túy, công tác cai nghiện tại gia đình và cộng đồng còn hạn chế, hiệu quả chưa cao⁹. Qua giám sát, khảo sát chuyên đề của Ban Pháp chế cho thấy: Công tác quản lý, giáo dục tại xã, phường đối với đối tượng ma túy chưa hiệu quả, số người nghiện đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc, sau khi về địa phương, tỷ lệ tái nghiện vẫn ở mức cao. Công tác tái hòa nhập cộng đồng cho người chấp hành xong án phạt tù gặp nhiều khó khăn nhất là trong việc giúp đỡ, hỗ trợ vốn, đào tạo nghề, tạo việc làm; chưa xây dựng được các mô hình, điển hình tiên tiến về giúp đỡ những người làm lỡ để họ yên tâm ổn định cuộc sống, góp phần đảm bảo an ninh trật tự trên địa bàn.

- Chất lượng giải quyết tin báo, tố giác tội phạm, điều tra, giải quyết một số vụ án còn hạn chế, còn để xảy ra vi phạm bị Viện kiểm sát nhân dân Thành phố kiến nghị yêu cầu khắc phục.

- Một số cơ quan, đơn vị vẫn chưa thực hiện quyết liệt các nội dung công việc do lãnh đạo thành phố giao; nhiều nhiệm vụ quá hạn nhưng chậm hoàn thành. Công tác cải cách hành chính tuy được quan tâm chỉ đạo nhưng vẫn còn việc đùn đẩy vụ việc, hồ sơ qua lại giữa các cơ quan, nhất là trong lĩnh vực đất đai dẫn đến trễ hện hồ sơ của công dân¹⁰. Việc tiếp nhận giải quyết hồ sơ thông qua DVCTT mức độ 3 vẫn còn rất thấp¹¹. Trách nhiệm công vụ của một bộ phận công chức, viên chức còn hạn chế.

- Công tác phối hợp trong giải quyết đơn kiến nghị, phản ánh của một số cơ quan, đơn vị chưa tích cực, chưa kịp thời. Việc tự kiểm tra, giám sát, phát hiện tham nhũng trong các cơ quan, đơn vị còn hạn chế, đến nay chưa tự phát hiện trường hợp nào. Công tác thanh tra, kiểm tra, chống buôn lậu, gian lận thương mại tuy có cố gắng song tình trạng vi phạm trong các lĩnh vực như buôn bán hàng lậu, hàng giả, hàng cấm vẫn còn xảy ra¹².

2. Báo cáo của Viện kiểm sát nhân dân Thành phố

Qua thẩm tra, Ban Pháp chế cơ bản thống nhất với các nhận định trong báo cáo của VKSND Thành phố và thấy rằng: VKSND đã chủ động kiểm sát chặt chẽ hoạt động kiểm sát điều tra, căn cứ khởi tố vụ án, khởi tố bị can. Trong công tác thực hành quyền công tố, đã kịp thời đề ra yêu cầu điều tra, thu thập chứng cứ bảo đảm cho việc khởi tố, truy tố, đình chỉ đúng pháp luật, không để xảy ra tình trạng truy tố oan người vô tội. Tích cực bám sát chức năng nhiệm vụ, kịp thời phát hiện

⁸ Phát hiện, bắt giữ 88 vụ/409 đối tượng hoạt động phạm tội về ma túy, tăng 22 vụ, tăng 178 đối tượng so với cùng kỳ năm 2019. Đặc biệt đã triệt phá 1 vụ/118 đối tượng sử dụng trái phép chất ma túy tại quán bar S.E.F Lounge.

⁹ Đưa 33 đối tượng nghiện vào cơ sở tư vấn và cai nghiện ma túy bắt buộc, 04 đối tượng cai nghiện tự nguyện, 08 đối tượng cai nghiện tại cộng đồng, 47 đối tượng điều trị methadol, 60 đối tượng ra giáo dục tại cộng đồng dân cư.

¹⁰ Trong 6 tháng đầu năm, đã tiếp nhận 26.769 hồ sơ, trả trễ hện 68 hồ sơ, chiếm 0,23%.

¹¹ Theo số liệu trên cổng thông dịch vụ công trực tuyến mức độ 3 của UBND Thành phố trong 6 tháng chỉ có 02 hồ sơ trong tổng số 26.769 hồ sơ tiếp nhận, giải quyết.

¹² Đã kiểm tra phát hiện 19 vụ, 23 đối tượng có liên quan đến buôn lậu, gian lận thương mại, xử phạt vi phạm hành chính với số tiền 462.350.000 đồng.

những vi phạm các quy định của pháp luật đề kiến nghị, kháng nghị, góp phần hạn chế sai sót trong quá trình thực thi pháp luật để từ đó các hoạt động điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án tuân thủ theo đúng quy định của pháp luật.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp vẫn còn một số hạn chế: Chất lượng thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra một số vụ án chưa tốt, còn có án bị trả để điều tra bổ sung có trách nhiệm của Kiểm sát viên¹³. Ngoài ra, trong 6 tháng đầu năm, do triển khai thực hiện các biện pháp phòng chống dịch bệnh Covid-19 nên các nhiệm vụ tập trung đông người phải hạn chế, vì vậy một số chỉ tiêu nghiệp vụ chưa đảm bảo kế hoạch và quy định của ngành như: Tỷ lệ giải quyết tố giác, tin báo tội phạm và kiến nghị khởi tố (76,1%/90%), tỷ lệ giải quyết án (61,4%/80%).

3. Báo cáo của Tòa án nhân dân Thành phố

Công tác xét xử và giải quyết án được ngành Tòa án nhân dân quan tâm, đảm bảo các nguyên tắc, thủ tục tố tụng; các vụ án hình sự đảm bảo xét xử đúng người, đúng tội, đúng pháp luật, không có trường hợp nào xử oan hoặc bỏ lọt tội phạm. Trong giải quyết các vụ việc dân sự, kinh doanh thương mại Tòa án luôn chú trọng công tác hòa giải để các đương sự thỏa thuận, hàn gắn; tỷ lệ hòa giải thành đạt khá cao¹⁴. Công tác xét xử án dân sự, hành chính, hôn nhân gia đình, kinh doanh thương mại được đảm bảo đúng quy định. Trong 6 tháng đầu năm, ngành Tòa án thụ lý 961 vụ, đã giải quyết 571 vụ, đạt 59,41%¹⁵. Các vụ án điểm, phức tạp được xét xử kịp thời, nghiêm minh. 100% bản án hình sự có hiệu lực được thi hành đúng theo quy định.

Ban Pháp chế đánh giá cao nỗ lực của ngành Tòa án nhân dân trong 6 tháng đầu năm. Tuy nhiên, hoạt động của ngành Tòa án vẫn còn một số hạn chế cần quan tâm trong thời gian tới, đó là: Lượng án chuyển 6 tháng cuối năm cao¹⁶; tỷ lệ giải quyết các vụ việc dân sự, kinh doanh thương mại còn thấp¹⁷; trong giải quyết các vụ, việc dân sự, hôn nhân và gia đình còn dễ xảy ra một số thiếu sót trong việc thực hiện quy định của pháp luật; chậm chuyển một số bản án, quyết định đến cơ quan thi hành án để tổ chức thi hành.

4. Báo cáo của Chi cục Thi hành án dân sự Thành phố

Mặc dù có sự quan tâm và cố gắng trong thi hành nhiệm vụ của cơ quan thi hành án dân sự, tuy nhiên kết quả công tác 6 tháng đầu năm một số chỉ tiêu vẫn chưa đạt theo kế hoạch, cụ thể: Cơ quan Thi hành án dân sự đã thi hành xong 876 việc/1.769 việc có điều kiện thi hành, đạt tỷ lệ 49,5% (*chỉ tiêu cấp trên giao là trên 80%*). Về tiền, đã thi hành xong 23.027.325.000 đồng/319.549.738.000 đồng số có

¹³ Tòa án trả hồ sơ cho VKS 10 vụ, trong đó có 02 vụ đánh giá có lỗi của Kiểm sát viên.

¹⁴ Tỷ lệ hòa giải thành trong giải quyết các vụ án, vụ việc dân sự đạt 35,4%; án kinh doanh thương mại 73,7%.

¹⁵ So với cùng kỳ năm 2019, số án thụ lý giảm 91 vụ, giải quyết tăng 28 vụ.

¹⁶ Gồm 390 vụ, việc các loại.

¹⁷ Tỷ lệ giải quyết dân sự 32,4%, án kinh doanh thương mại 31,1%.

